

18. MIĘDZYNARODOWE WARSZTATY NIEPOKOJU TWÓRCZEGO

BIENNALOWA KIESZEŃ VINCENTA, Poznań, 6-9 maja 2019

Spotkania twórcze inspirowane pojęciami ze słownika Jana Berdyszaka

Tym razem inspirację twórczą do przygotowania idei oraz scenariuszy warsztatów stanowią będą cztery wybrane pojęcia ze słownika Jana Berdyszaka. Każdy z uczestników może wybrać jedno lub dwa pojęcia jako punkt wyjścia dla działań twórczych.

CIEMNOŚĆ I GĘSTOŚĆ – ciemność i gęstość to odpowiadające sobie stany myśli materii. Są przeciwstawieniem pustki, drugim krańcem kreacji i bytu. Tak jak oświetlony przedmiot opisywany jest cieniem, tak ciemność i gęstość precyzują potencjalizm i puste. Napięcie powstaje między przeciwnymi biegunami, sztuka powstaje między potencjalizmem a ciemnością, obiekt artystyczny między pustym a gęstością. Pojęcie ciemności w historii kultury i religii kojarzyło się ze stanem pełnej integracji ze śmiercią, mówimy: ciemność duszy, ciemność myśli, ciemne zamierzenia. Ciemność jest próbą nadania metafizyce cech materii. Pojęcie gęstości kojarzy się z fizycznością ciał: gęstość Ziemi, gęstość fal dźwiękowych, gęstość lodu. W ten sam sposób może się odnosić do obiektu artystycznego: gęstość obrazu, gęstość dźwięku, gęstość spojwa.

W 1963 roku Jan Berdyszak pisał: „Światło wydobywa i mnoży struktury przestrzeni, a ciemność skrywa w sobie i wchłania w siebie. Ciemność odprzedmiotawia, nie tracąc w sobie przedmiotów. W ciemności milkną dla oczu przestrzenie (...). Ciemność jest całością”.

ODNAWIANIE – Jest suplementem dla wszystkich haseł, jest metahasłem. To powrót do tego samego punktu w innej przestrzeni i innym czasie, wielka tajemnica sztuki wielokrotnie czerpiącej z tego samego źródła. Odnawianie jest też odwiecznym marzeniem o powrocie do dziedzictwa energii, jest siłą tworzenia wszystkich stanów i form.

PRZEMIANA – „...u podstaw *Księgi Przemian* (Chińskiej Księgi *I Ching* – przyp. autora) leży zasada, która Zmianę uważa za najważniejszy czynnik regulujący uniwersum. *I Ching* jest księgą wschodnich mądrości, która Zmianę uczyniła centrum obserwacji i z niej starała się wyprowadzić wszelkie zasady rządzące światem” (piszą T. Zysk i J. Kryg we wstępie do *I Ching. Księga Wróżb*, Bydgoszcz 1990, s. 8).

Przemiana jest więc energetyczną postacią bytu, warunkiem stawania się, nowości, ale także powrotu do form znanych. Przemiana może pokonywać czas we wszystkich kierunkach. Dzięki przemianie żadna klęska nie jest ostateczna, żadna forma nie trwa wiecznie. W sztuce przemiana dotyczy nie tylko dzieła, ale i widza. Jest jednoczesnym dryfowaniem kilku kontynentów, procesem niekiedy tak złożonym, że nieprzewidywalnym. Ma wymiar nie tylko ogólnej sytuacji, ale także najdrobniejszego szczegółu. Przemiana indywidualizuje warsztat artystyczny, błędy obraca w arcydzieła, z mistrzów czyni terminatorów.

Jan Berdyszak pisał: „Przemiana to jakby rodzaj pomostu, który nie tylko łączy dwa brzegi, ale prowadzi do jeszcze zupełnie innego brzegu. (...)”

Wobec przemiany nie istnieje pojęcie końca i nie ma pojęcia niemożliwości. Przemiana umożliwia niemożliwe i tak niemożliwe w naturalny sposób staje się koniecznością”.

WIELOZNACZNOŚĆ – jest z definicji ucieczką przed śmiercią. Każdą rzecz, zjawisko, stan, czynność, energię czyni dwukrotnie większą, nadaje im podwójny, przeciwstawny wektor, wysyła myśli w wiele stron naraz. Wieloznaczność broni przed pewnością, znużeniem, jest naturą sztuki. Wieloznaczność napędza koło przemian, jest przymiotem międzywartości. Wieloznaczność odpowiada w strefie pojęć materialnemu „pomiędzy”. W pojęciu wieloznaczności kryje się podtekst „względności”, dopuszczenia „wątpliwości”. W dziejach sztuki europejskiej z wieloznacznością łączono „iluzję” – dopuszczenie pomyłki, zawodność zmysłów. Obraz iluzjonistyczny był wieloznaczny, był czym innym, a co innego udawał. Wieloznaczność jest cechą literatury w języku japońskim. Jedynie znajomość kontekstu pozwala precyzować myśli, a nawet rozmieszczenie poszczególnych słów. Wieloznaczność ma też podstawowe znaczenie w rozumieniu wszystkich napisanych tu słów i pokazanych zjawisk. Ona je spina, łączy ze sobą, myśli kieruje ku obrazom, rzeźby zamienia w rozważania filozoficzne, z instalacji czyni rzeczywistość.

Jan Berdyszak pisał:

„Wieloznaczność i wieloaspektowość właściwa jest dla każdej rzeczy, a także dla każdej rzeczywistości. Sztuka nie odnosi się do czegokolwiek na zasadzie ‘albo... albo’, ale jej postępowanie można opisać tak:

*ani tylko to, ani tylko tamto,
ani tylko owo, ani tylko inne”.*

Jan Berdyszak,

ur. 15.06.1934 w Zaworach koło Poznania (pow. Śrem), zm. 18.09.2014 w Poznaniu.

Rzeźbiarz, malarz, grafik, scenograf, teoretyk sztuki, pedagog.

Pierwszymi nauczycielami byli: Józef Berdyszak – ojciec, rzeźbiarz i prof. Jan Wroniecki – grafik, malarz. Studia artystyczne odbył w latach 1952-1958, na obecnym Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu, które ukończył dyplomem z zakresu rzeźby u prof. Bazylego Wójtowicza. Z uczelnią tą – od 1965 roku – związana była także działalność pedagogiczna artysty.

Prace powstałe w okresie studiów, dyplom, poszukiwania z zakresu malarstwa i grafiki, a także inspiracje historyka sztuki Krzysztofa Łubieńskiego oraz współpraca z teatrami poznańskimi zapoczątkowały wszystkie charakterystyczne nurty twórczości artysty.

W swej różnorodnej twórczości koncentrował się na stworzeniu za pomocą malarstwa, grafiki i rzeźby, syntezy i prostoty formy, czego wyrazem są kompozycje o charakterze abstrakcyjnym, rzeźby i instalacje z myślą, aby połączyć je integralnie z otoczeniem, a odbiorca – widz był jego aktywnym uczestnikiem.

W kontekst kreacji i odbioru dzieła artysta włącza także rozważania z zakresu filozofii, co odzwierciedlają teksty z zakresu teorii dzieła sztuki będące formą manifestu artystycznego. Autor wielu scenografii i akcji parateatralnych o charakterze happeningów. Prace swoje prezentował prawie na całym świecie. Znajdują się one w wielu znaczących kolekcjach w kraju i za granicą.

więcej na:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Berdyszak

<https://culture.pl/pl/tworca/jan-berdyszak>

<https://www.facebook.com/berdyszak/>

**KIESZEN'
VINCENTA**

18. Międzynarodowe Warsztaty Niepokoju Twórczego
Biennialowa *Kieszeń Vincenta*, Poznań 6-9 maja 2019
Spotkania twórcze inspirowane pojęciami ze słownika Jana Berdyszaka

REGULAMIN KONKURSU NA SCENARIUSZ WARSZTATU TWÓRCZEGO
DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W WIEKU 10-15 LAT

Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu zaprasza do udziału w konkursie na scenariusz warsztatu twórczego, przeznaczonego dla dzieci i młodzieży, który zrealizowany zostanie w ramach 18. Międzynarodowych Warsztatów Niepokoju Twórczego Biennialowa *Kieszeń Vincenta* w 2019 roku.

A. ZASADY OGÓLNE

1. Konkurs dotyczy scenariuszy warsztatów twórczych dla dzieci i młodzieży, w dowolnej dziedzinie sztuki, powiązanych z tematyką **18. *Kieszeni Vincenta***. Informacja dotycząca tematyki 18. *Kieszeni Vincenta* stanowi załącznik do tego regulaminu.

2. W konkursie uczestniczyć mogą osoby fizyczne, studenci szkół wyższych oraz organizacje pozarządowe zwane dalej Zespołem. W skład Zespołu powinny wchodzić cztery osoby (pracownik naukowy/artysta – opiekun merytoryczny oraz troje animatorów, w tym autor wybranego scenariusza).

3. Każdy scenariusz warsztatu twórczego powinien zawierać:

- **Scenariusz warsztatu w języku polskim lub angielskim:** od 2500 do 3000 znaków ze spacjami (w dokumencie Word, Times New Roman (12 punktów) lub pdf) dla dwóch grup wiekowych:
 - od 10 do 12 lat (liczba uczestników około 25 osób)
 - od 13 do 15 lat (liczba uczestników około 25 osób).
- **Krótki opis działań:** (nie więcej niż 1000 znaków ze spacjami) informujących – zachęcających nauczyciela (opiekuna) do zgłoszenia klasy na proponowane zajęcia (w dokumencie Word, Times New Roman (12 punktów).
- **Spis potrzebnych materiałów i narzędzi** do przeprowadzenia jednego warsztatu dla około 25 uczestników.
- **Kartę zgłoszeniową** wypełnianą indywidualnie przez każdą osobę z danego Zespołu.
- **Curriculum vitae** zgłaszającego (osoby fizycznej, nie więcej niż 1000 znaków).
- **Informacja o Zespole** twórców i realizatorów projektu.

4. Zgłaszający scenariusze powinni dysponować możliwością ich samodzielnej realizacji przy współpracy z zaproszonymi osobami tworzącymi Zespół.

5. Scenariusze wybrane w konkursie będą zrealizowane podczas 18. *Kieszeni Vincenta* w maju 2019 r.

6. Autorzy scenariuszy lub liderzy Zespołów zostaną zaproszeni na spotkanie organizacyjne do Poznania w marcu 2019, w celu prezentacji scenariuszy i omówienia ich szczegółów (dotyczy to Zespołów z Polski).

6. W konkursie preferowane będą projekty wartościowe artystycznie i jednocześnie zawierające rozbudowany, nowatorski komponent edukacyjny spójny z aspektem artystycznym. Szczególnie zależy nam na projektach o charakterze interdyscyplinarnym oraz interaktywnym.

B. MIEJSCE I CZAS REALIZACJI WYBRANYCH WYDARZEŃ

1. Miejscem realizacji wybranych w konkursie projektów będzie Miasto Poznań, ze wskazaniem na park na Cytadeli.
2. Wybrane w konkursie scenariusze warsztatów będą realizowane według następującego harmonogramu
- nabór projektów do **3 lutego 2019**
- realizacja warsztatów podczas 18. *Kieszeni Vincenta* w dniach **7- 9 maja 2019**.

C. PRZEBIEG KONKURSU

1. Oczekiwania Centrum Sztuki Dziecka mające wpływ na ocenę projektu:
 - 1.1 Stopień powiązania z tematyką 18. *Kieszeni Vincenta*, 2019.
 - 1.2 Nowatorski i oryginalny charakter.
 - 1.3 Trwałość rezultatów scenariusza, możliwość wielokrotnego powtarzania warsztatów będących ich efektem.
 - 1.4 Doświadczenie w realizacji wydarzeń z zakresu twórczości dla dzieci i młodzieży oraz edukacji kulturalnej.
2. W pierwszej fazie rozstrzygnięcia konkursu dyrektor Centrum Sztuki Dziecka wraz z powołanym Zespołem Realizującym 18. *Kieszeń Vincenta* dokona wyboru najciekawszych scenariuszy do realizacji.
3. Autorzy scenariuszy i ich Zespoły zaproszeni zostaną na koszt Centrum Sztuki Dziecka w dniach 6 -9 maja 2019 do udziału w realizacji 18. *Kieszeni Vincenta*. Prowadzący warsztaty oraz opiekunowie artystyczni otrzymają honorarium za prowadzenie warsztatów i opiekę artystyczną.
4. Dyrektor wraz Zespołem Realizującym 18. *Kieszeń Vincenta* dokona także wyboru scenariuszy do publikacji dot. 18. Międzynarodowych Warsztatów Niepokoju Twórczego Biennialowa *Kieszeń Vincenta*, która ukaże się po zakończeniu tej edycji. Autorzy wybranych do publikacji scenariuszy otrzymają 2 bezpłatne egzemplarze.

D. TERMIN I FORMA SKŁADANIA PROPOZYCJI ORAZ HARMONOGRAM PROCESU WYŁANIANIA PROJEKTU/PROJEKTÓW SKIEROWANYCH DO REALIZACJI

1. Zgłoszenia na konkurs w formie wersji cyfrowej (Word, pdf.) należy wysłać mailem na adresy: twieczorek@csdpoznan.pl, wnowak@csdpoznan.pl z tytułem „18. *Kieszeń Vincenta* – konkurs na scenariusz” do **3 lutego 2019** roku do godziny 24.00.
2. Scenariusze przysłane po terminie lub niezawierające wszystkich wymaganych elementów nie będą brane pod uwagę, o czym uczestnik zostanie powiadomiony pocztą elektroniczną.
3. Decyzja o wyborze projektów zostanie ogłoszona do **11 marca 2019 roku**. Decyzja ta jest ostateczna, a organizator nie przewiduje trybu odwoławczego.

E. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Zgłoszenie scenariusza do konkursu oznacza akceptację niniejszego regulaminu oraz zgodę na publikację i rozpowszechnianie na nośnikach (stronie internetowej, profilu FB, etc.), którym dysponuje Centrum Sztuki Dziecka oraz w różnych mediach promujących ten projekt.
2. Centrum Sztuki Dziecka jako organizator konkursu nie odpowiada za naruszenia praw osób trzecich powstałe w związku z korzystaniem z nadesłanych projektów, chyba, że naruszenie jest wyłącznie zawinione przez Centrum Sztuki Dziecka. W tym zakresie zgłaszający projekt zwalnia Centrum Sztuki Dziecka od odpowiedzialności.
3. Kwestie nieobjęte niniejszym regulaminem rozstrzyga Dyrektor Centrum Sztuki Dziecka, do którego należy również interpretacja zapisów regulaminu.
4. Zatwierdzenie i publikacja niniejszego regulaminu nie kreuje po stronie Centrum Sztuki Dziecka zobowiązań cywilnych względem uczestników, w szczególności nie powstaje stosunek prawny, z którego wynikać mogłyby roszczenia pieniężne. Uczestnicy przyjmują do wiadomości, że Centrum

Sztuki Dziecka może nie wyłonić żadnego laureata oraz odwołać konkurs bez podania przyczyny. W takiej sytuacji nie przewiduje się zwrotu jakichkolwiek kosztów na rzecz uczestników.